

Information om uppdrag som god man enligt lagen om god man för ensamkommande barn

När ett barn kommer till Sverige utan sällskap av sina föräldrar eller andra för barnet kända vuxna (eller annan vuxen person som kan anses ha trätt i föräldrarnas ställe) saknar barnet en företrädare som kan se till att han eller hon får trygghet och som kan tillvarata hans eller hennes intressen och behov i Sverige. Mot denna bakgrund är dessa barn beroende av att en ställföreträdare förordnas för dem. En god man enligt *lag om god man för ensamkommande barn* är en sådan ställföreträdare. En god man för ensamkommande barn är en juridisk ställföreträdare för barnet och gode mannen utför en viktig insats för barnet.

Vem kan bli god man?

I föräldrabalken står det vem som kan bli god man. Personen ifråga ska vara erfaren, rättrådlig och i övrigt lämplig att utföra uppdraget. Vid bedömningen av om den som utses till god man är lämplig för uppdraget ska överförmyndarnämnden enligt lag om god man för ensamkommande barn fästa särskild vikt vid den utsatta situation som barnet befinner sig i.

Den gode mannen ska ha goda kunskaper i svenska språket och om det svenska samhället, till exempel hur vård och skola fungerar. Det är även lämpligt att gode mannen har erfarenhet av barn och ungdomar samt är lyhörd och har förståelse för vilka behov barnen kan ha. De ensamkommande barnen kommer ofta från förhållanden som gör att den gode mannen bör kunna hantera barn och ungdomar i en utsatt situation.

Det är bra om gode mannen har kunskaper om asylprocessen. Det är däremot inte den gode mannen som ska företräda barnet i asylprocessen. För detta krävs att den gode mannen ger biträdet en fullmakt att agera för barnet.

Det är mycket viktigt att gode mannen utför sitt uppdrag som juridisk ställföreträdare för barnet på ett professionellt sätt och inte knyter an till barnet på ett för personligt plan. Gode mannen ska inte iklädda rollen som barnets mamma eller pappa.

Uppdraget som god man för ensamkommande barn

Gode mannen ska i förmyndares och vårdnadshavares ställe ansvara för barnets personliga förhållanden och sköta barnets angelägenheter. Det innebär att gode mannen har rätt och skyldighet att bestämma i alla frågor som rör barnets personliga, ekonomiska och rättsliga angelägenheter. Gode mannens uppgift som ställföreträdare är att vara ”spindeln i nätet” kring barnet och samordna barnets angelägenheter.

När överförmyndarnämnden förordnar god man får gode mannen ett så kallat *registerutdrag* om ställföreträdarskap från överförmyndarnämnden. Registerutdraget är gode mannens fullmakt som visar att han eller hon är behörig att företräda barnet. Gode mannen ska omgående informera socialtjänsten, migrationsverket och den bank som barnet har konto hos att god man har förordnats och ge dem en kopia på registerutdraget.

Överförmyndarnämnden

Djursholms slott

Box 66

182 05 Djursholm

Tel 08/568 910 15

Tel 08/568 910 00

Fax 08/568 910 19

Tfntider: Mån – ons 9.00 – 11.00, To 13.00-15.00

Hemsida: www.danderyd.se

E-post/Mail: overformyndaren@danderyd.se

Överförmyndarnämndens tillsyn

Överförmyndarnämnden ska enligt lag utöva tillsyn över gode mannens verksamhet. En god man ska alltid handla på det sätt som bäst gagnar barnet. Gode mannen ska redovisa uppdraget till överförmyndarnämnden.

Uppgifter att ansvara för barnets personliga förhållanden

God mannen ska tillförsäkra att barnet får en trygg tillvaro, omvårdnad och god fostran. Det är dock inte gode mannens uppgift att sköta den dagliga omvårdnaden och tillsynen av barnet. Barnet ska inte bo hos den gode mannen och den gode mannen ska till exempel inte handla mat, följa med barnet till läkaren eller skjutsa barnet till skolan. Det faller istället på gode mannen att se till att barnet har ett tryggt boende, att barnet får tillgång till den sjukvård som han eller hon har behov av, att barnet får utnyttja sin rätt till skolgång, att ansöka om insatser som barnet är berättigad till som till exempel kontaktperson med mera.

Den gode mannen ska ha regelbunden kontakt, inte bara med barnet, utan också med, till exempel, det hem som barnet bor i, det offentliga biträde i pågående asylprocess samt den skola som barnet går i. Gode mannen ska aktivt se till att dessa och andra kontakter sköts.

Gode mannen ska ta hänsyn till barnets synpunkter och önskemål, i den utsträckning som barnets ålder och utveckling kan ge anledning till, i angelägenheter som rör barnet.

Några viktiga punkter inom uppdraget:

- Den gode mannen ska ansöka om upphållstillstånd för barnet (om inte det offentliga biträdet redan gjort det). Gode mannen ska utfärda en fullmakt till det offentliga biträdet att företräda barnet i asylprocessen.
- Den gode mannen bör hålla sig informerad om hur behandlingen av barnets ansökan om asyl eller uppehållstillstånd fortskrider och för det ändamålet stå i kontakt med den som utsetts till offentligt biträde för barnet.
- Den gode mannen ska närvara på möten med Migrationsverket, det offentliga biträdet, socialtjänst, skola och boende.
- Den gode mannen ska hålla regelbunden kontakt med barnet och med dem som har omdelbar insyn över barnets boende och skolgång.
- Den gode mannen ska stå kontakt med socialnämnden i den kommun där barnet är placerat eller ska placeras och vid sådana kontakter lämna uppgifter om barnet och dess behov.
- Den gode mannen ska se till att barnet får tillgång till den sjuk- och tandvård som han eller hon har behov av.
- Den gode mannen är den person som ytterst beslutar i frågan om barnets boende.

Överförmyndarnämnden

Djursholms slott

Box 66

182 05 Djursholm

Tel 08/568 910 15

Tel 08/568 910 00

Fax 08/568 910 19

Tfntider: Mån – ons 9.00 – 11.00, To 13.00-15.00

Hemsida: www.danderyd.se

E-post/Mail: overformyndaren@danderyd.se

Förvaltningen av barnets ekonomiska angelägenheter

Vad gäller barnets ekonomiska förhållanden är det den gode mannen uppgift att se till att barnets tillgångar förvaltas på ett säkert och bra sätt. Barnet får dagersättning från Migrationsverket som ska användas till köp av skor, kläder, hygienartiklar, telefonsamtal, eventuella läkarbesök och liknande grundläggande ändamål. Det är den gode mannen som bestämmer hur dagersättningen ska användas utifrån barnets bästa. Gode mannen ska dock ta hänsyn till barnets synpunkter i förhållande till barnets bästa, till barnets ålder och mognad men gode mannen har alltid sista ordet. Barn som har fyllt 16 år får emellertid själv förfoga över vad han eller hon har förvärvat genom eget arbete.

Den gode mannen ska även hjälpa barnet med att ansöka om olika former av ekonomiska bidrag och bistånd. Till Migrationsverket kan god man ansöka om särskilda bidrag för kostnadskrävande föremål.

En god anledning till att god man ska ha kontroll över de bidrag barnet är berättigad till är förekomsten av avbetalningar till personer som har hjälpt barnet att komma till Sverige. Sådan avbetalning får inte ske utan barnets medel ska användas till de ändamål de är till för.

För personer som snart blir 18 år kan det bli aktuellt att företräda barnet vid tecknande av hyreskontrakt för bostadslägenhet.

Redovisningen av uppdraget

När uppdraget startar är den gode mannen skyldig att lämna in en tillgångsförteckning till överförmyndarnämnden (gäller dock inte vid byte av god man). Om barnet har tillgångar ska dessa redovisas. Gode mannen träder i både förmyndares och vårdnadshavares ställe men har ingen försörjningsplikt för barnet, men den gode mannen ska se till att barnet har sin försörjning tryggad. Så länge barnet är asylsökande har barnet normalt rätt till dagersättning från Migrationsverket. Det är upp till den gode mannen att komma överrens med boendet om vem som har hand om pengar för barnets uppehälle.

Redovisningen ska lämnas till överförmyndarnämnden enligt nedan:

Redogörelse ska lämnas till överförmyndarnämnden **en gång per kvartal**.

Januari-mars ska redovisningen lämnas före 22 april.

April-juni ska redovisningen lämnas före 22 juli.

Juli-september ska redovisning lämnas före 21 oktober.

Oktober-december ska redovisning lämnas före 20 januari.

Exempel: Påbörjar du ditt uppdrag i mitten av april ska du redovisa för perioden från förordnandedagen till den 30 juni. Denna redovisning ska lämnas till överförmyndarnämnden före den 22 juli.

Danderyds överförmyndarnämnd godtar inte att redovisning inlämnas på annan blankett än den som nämnden skickar ut.

Du är skyldig att alltid lämna in redogörelseblanketten, även om du inte begär arvode för aktuell period.

Överförmyndarnämnden

Djursholms slott

Box 66

182 05 Djursholm

Tel 08/568 910 15

Tel 08/568 910 00

Fax 08/568 910 19

Tfntider: Mån – ons 9.00 – 11.00, To 13.00-15.00

Hemsida: www.danderyd.se

E-post/Mail: overformyndaren@danderyd.se

Arvode

Arvode till god man när barnet är asylsökanden:

Arvodet är 2000 kr per månad de första tre månaderna efter att godmanskap beslutats och därefter 1000 kronor per månad fram till dess att uppdraget upphör.

Nämnden förbehåller sig dock rätten att göra en individuell skälighetsbedömning av arvodesnivån i ärendena.

För del av månad arvoderas och ersätts för antal dagar som uppdraget varat. Redogörelse och begäran om arvode ska lämnas in kvartalsvis.

Arvode till god man när barnet har fått uppehållstillstånd:

Arvodet är 1000 kr per månad. Redogörelse och begäran om arvode ska lämnas in kvartalsvis.

Kostnadsersättning utbetalas enligt schablon:

Kostnadsersättningen kan begäras såväl innan som efter uppehållstillstånd. Kostnadsersättning medges med 75 kr per månad. Om god man haft större kostnader ska begärt belopp redovisas med underlag från första krona.

Kostnadsersättning avser kostnader som god man har haft för exempelvis telefonsamtal och porto.

Milersättning:

Ersättning för resa med egen bil kan begäras såväl innan som efter uppehållstillstånd.

Milersättningen medges i enlighet med Skatteverkets riktlinjer och mot uppvisande av körjournal och utbetalas för närvarande med 18,50 kr/mil. Ersättning för restid medges inte.

Om barnet fyller 18 år

När barnet fyller 18 år upphör godmanskapet utan särskilt beslut.

Om barnet för uppehållstillstånd

Godmanskapet är en tillfällig lösning av barnets behov av ställföreträdare i avvaktan på att beslut fattas med anledning av barnets ansökan om uppehållstillstånd.

Om barnet får uppehållstillstånd är det viktigt att gode mannen omgående meddelar överförmyndarnämnden det. Överförmyndarnämnden är nämligen skyldig att underrätta socialnämnden om att förutsättningar finns för dem att väcka talan om eller anmälan behov av särskild förordnad vårdnadshavare för barnet.

Om barnet förordnas en särskild förordnad vårdnadshavare ska gode mannen uppdrag upphöra efter beslut från överförmyndarnämnden.

Överförmyndarnämnden

Djursholms slott

Box 66

182 05 Djursholm

Tel 08/568 910 15

Tel 08/568 910 00

Fax 08/568 910 19

Tfntider: Mån – ons 9.00 – 11.00, To 13.00-15.00

Hemsida: www.danderyd.se

E-post/Mail: overformyndaren@danderyd.se

Om barnets föräldrar kommer till Sverige

Om barnets föräldrar kommer till Sverige och kan utöva vårdnaden och förmyndarskapet, ska godmanskapet upphöra. Meddela överförmyndarnämnden omgående när du får information om att barnets föräldrar vistas i Sverige. Gode mannens uppdrag upphör efter beslut från överförmyndarnämnden.

Om barnet varaktigt lämnar Sverige

Om barnet varaktigt lämnar Sverige upphör gode mannens uppdrag efter beslut från överförmyndarnämnden.

Om barnet av olika anledningar försvinner

För det fall barnet försvinner/går under jorden ska god man kvarstå i uppdraget. Kontakta överförmyndarnämnden för mer information.

Överförmyndarnämnden

Djursholms slott

Box 66

182 05 Djursholm

Tel 08/568 910 15

Tel 08/568 910 00

Fax 08/568 910 19

Tfntider: Mån – ons 9.00 – 11.00, To 13.00-15.00

Hemsida: www.danderyd.se

E-post/Mail: overformyndaren@danderyd.se